

SRP 2011

SRP valg og vejledning er allerede startet rundt på skolerne. I den forbindelse kan det måske være nyttigt at få et fælles udgangspunkt for læreplaner og målsætningerne.

UVM har på foranledning af tilbagemeldinger fra skoler og censorer afholdt to konferencer om SRP med fokus på opgaveformulering og bedømmelsen og de problemer, der knytter sig hertil. Målet var at bidrage til løsninger og veje ad hvilke, man kan gå for at reducere problemerne.

Skal der her gives et indblik i konferencerne, så var formiddagen præget af oplæg til fælles forståelse for alle de overvejelser, der er rimelige at gøre før og under SRP vejledningen på skolerne.

Eftermiddagens workshops var hovedsageligt tilrettelagt for at diskutere opgaveformuleringernes muligheder, og hvordan vi kan udvikle og forbedre opgaveformuleringerne i en mere fællesfaglig retning.

I bekendtgørelsen for SRP står:

*”Formålet med studieretningsprojektet er, at eleverne arbejder selvstændigt med at **fordybe sig i og formidle en faglig problemstilling** inden for et selvvalgt område i tilknytning til deres studieretning. Ved at **kombinere forskellige faglige tilgange** og discipliner, som forstærker den faglige fordybelse, skal eleverne demonstrere, at de er i stand til selvstændigt at udvælge, inddrage og anvende relevant baggrundsstof, og at de er i stand til at gennemføre en kritisk vurdering på et fagligt og metodisk grundlag. I arbejdet med studieretningsprojektet styrker eleverne således deres studiekompetence ved, at de gennem skriftlig fremstilling skal dokumentere, at de er i stand til at overskue, bearbejde, disponere, sammenfatte og formidle en faglig og kompleks problemstilling.”*

Målet for eleverne er, at de skal fordybe sig i en faglig problemstilling og det skal de gøre ved at kombinere forskellige faglige tilgange og denne problemstilling skal formidles gennem en skriftlig fremstilling.

I bekendtgørelsen for SRP:

2.Mål

Målet med studieretningsprojektet er, at eleverne skal kunne:

- demonstrere evne til faglig fordybelse og til at sætte sig ind i nye faglige områder
- demonstrere evne til at udvælge, anvende og kombinere forskellige faglige tilgange og metoder og dermed forstærke den faglige fordybelse
- beherske relevante faglige mål i de indgående fag
- udvælge, bearbejde og strukturere relevant materiale
- demonstrere evne til faglig formidling
- besvare en stillet opgave fyldestgørende, herunder at der er overensstemmelse mellem opgaveformuleringen og opgavebesvarelsen
- beherske fremstillingsformen i en faglig opgave (f.eks. citatteknik, noter, kilde- og litteraturfortegnelse).

I ovenstående mål for studieretningsprojektet kan målet for den faglige fordybelse fremhæves sammen med elevernes beherskelse af de faglige mål, som er relevante i forhold til deres problemstilling.

Velvidende at målene er sidestillede og alle også skal indgå i bedømmelsen vil jeg alligevel senere kommentere specielt på dem i forhold til opgaveformuleringen.

Under afsnit 4 om vejledning og opgaveformuleringer står følgende:

4.2. Eleven vælger i samråd med sin(e) vejleder(e) område og faglig problemstilling for studieretningsprojektet. Området og de faglige problemstillinger skal - inden for såvel fagenes kernestof som supplerende stof - afgrænses på en sådan måde, at der kan udformes en opgaveformulering, der sikrer, at der ikke kan ske genanvendelse af afsnit fra besvarelser, som tidligere er blevet afleveret og rettet.

En vigtig pointe fra konferencerne var, at det ville fremme udarbejdelsen og præcisionen af opgaveformuleringerne, hvis elev og vejledere udarbejder en fælles problemstilling. En problemstilling, som senere kan udfoldes i den endelige opgaveformulering.

F.eks. *Hvilke problemstillinger rejste der sig i forbindelse med udretningen af Skjern Å?(hi/bio)*
Hvilke muligheder gav kemiens landvindinger for andelsbevægelsen?(hi/kemi)

4.3. Elever, der har valgt samme område, skal have forskellige opgaveformuleringer.

Lige en reminder! Det er vigtigt at elever med samme område får forskellige opgaveformuleringer. Det kan fremmes ved at vedlægge opgaveformuleringen forskelligartede materialer, som giver mulighed for forskellige vinkler på et valgt område.

Krav til opgaveformuleringerne fra læreplanen 4.4:

- være **konkret og afgrænset** og skal i **præcise** formuleringer angive, hvad der kræves af eleven, herunder krav til omfanget af opgaven, og den skal inddrage nogle aspekter eller være ledsaget af bilag, der ikke er blevet drøftet med eleven under vejledningen
- **gøre det muligt for eleven at honorere målene med studieretningsprojektet**
- være udformet således, at eleven har mulighed for at besvare opgaven fyldestgørende inden for de tidsmæssige rammer for studieretningsprojektet
- have en sådan form, at eleven ikke på forhånd kan udarbejde detaljerede dele af den endelige besvarelse
- tage hensyn til de overvejelser, eleven har gjort sig om opgaven inden skriveperioden.

Ser man på kravene til opgaveformuleringen om at være konkret og afgrænset, så kan det tolkes i den retning at opgaveformuleringen ikke skal indeholde lange forklaringer og klare dispositioner. Dog er det vigtig at målene for studieretningsprojektet fremstår tydeligt og herunder også de faglige mål, der menes at være relevante for projektets problemstilling.

Problemfelter i forbindelse med opgaveformuleringen

Parallele:

De største problemer ved de tidligere opgaveformuleringer er, at de i overvejende grad har været udformet som parallelle, fagene har ikke evnet at udarbejde fællesfaglig problemstilling, som så er udfoldet i en opgaveformulering. Det kan eventuelt skyldes at det har været svært at efterkomme elevens valg med de to fag. Andre grunde kan skyldes fagenes meget forskellige traditioner og manglende forståelse og indsigt i andres fag.

Niveauet:

F.eks. at opgaveformuleringen ikke giver mulighed for at faget får den rolle, som det var tiltænkt efter fagets selvforståelse og niveau.

F.eks. at historie bliver et redegørelsesfag, hvor der ikke arbejdes metodisk – analytisk, eller hvor de forskellige taksonomier forbliver usynlige. I et af fagene gives der ifølge læreplanen for SRP mulighed for, at arbejdet går ud over det underviste på væsentlige punkter.

Det er således vigtigt, at udfolde en opgaveformulering sådan, at den giver mulighed for selvstændighed, fællesfaglig fordybelse og hermed inddragelse af de faglige mål.

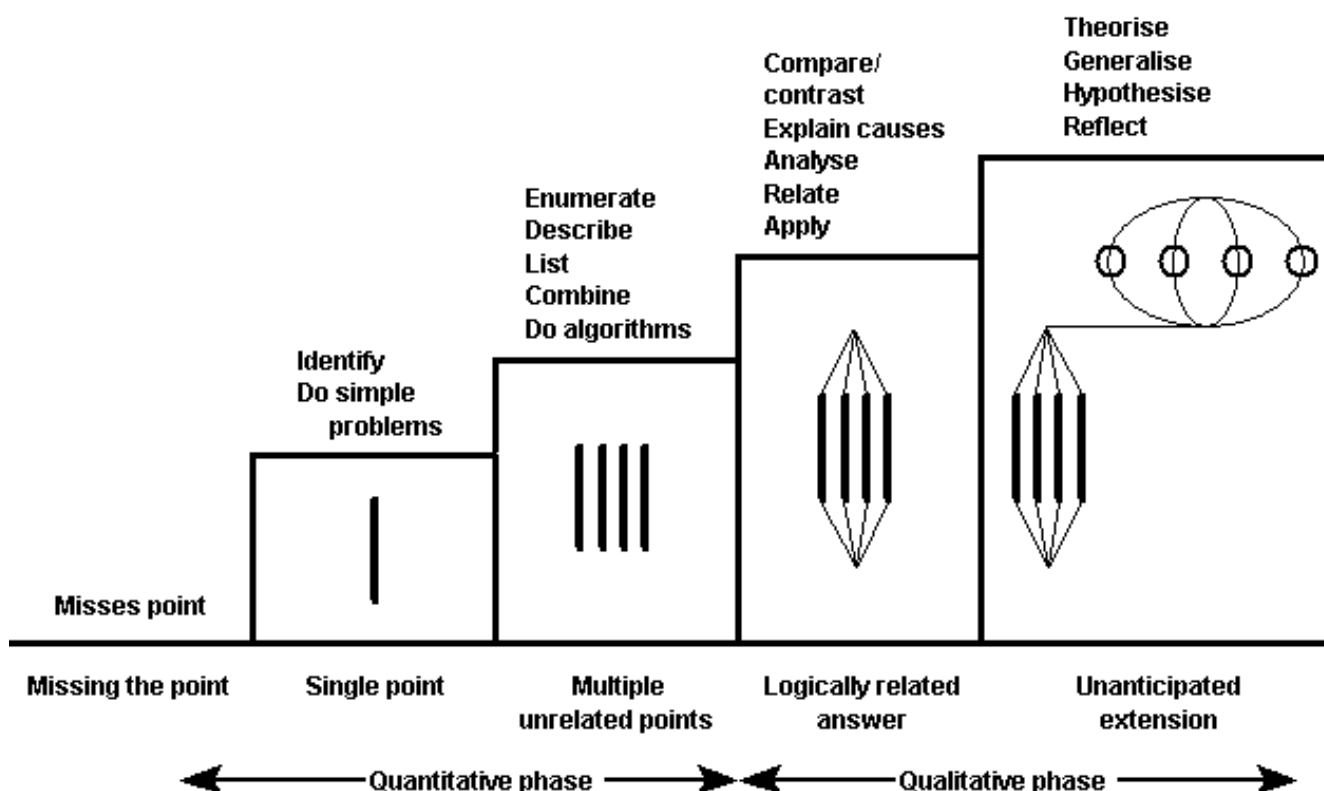
Nedenstående modeller SOLO og Bloom kan eventuelt bruges til at drøfte, hvorfor og hvordan vi tænker forskelligt om taksonomi.

SOLO:

Nyttig når man strukturerer flerfaglig opgave?

Bloom:

Nyttig når man formulerer underopgaver?

SOLO taksonomien opererer med, at man kan have et projekt hvor elementerne, undersøgelserne, fagene præsenteres parallelt, som parallelle underprojekter, men ikke hænger sammen.

I næste niveau benyttes de til at undersøge det samme problem, udgangspunktet for undersøgelsen, og til at diskutere og drage fælles konklusioner på problemstillingen.

SOLO-taksonomien opererer herudover med et niveau, hvor man herudfra opstiller nye teorier, modeller ol: teoretiserer, generaliserer, hypotetiserer og reflekterer.

Bloom er god til at stille spørgsmålene i opgaven, og er for mange elever genkendelig på grund af redegørelse, analyse og vurdering. Bloom indeholder endvidere en stigende sværhedsgrad og trinnene bygger på hinanden.

Måske kan nedenstående bruges som huskeseddel:

1. Lyt til eleven!
2. Vejledning
3. Formulér en fælles problemstilling!

4. Overvej hvad eleven skal nå frem til
5. Overvej hvordan fagene kan bidrage med viden, metoder, analyser til analysen
6. Overvej om eleven forstår krav, niveau og muligheder

Afslutningsvis vil jeg ønske god arbejdslyst med udfoldelse af opgaveformuleringer!

Lene Jeppesen
Oktober 2011